

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2020/2156**(2020. gada 14. oktobris),****kurā izklāstīta tehniskā kārtība, kā efektīvi īstenot neobligāto vienoto Savienības shēmu ēku viedgatavības vērtēšanai****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 8. panta 11. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/2155 ⁽²⁾ tiek izveidota neobligāta vienota Savienības shēma ēku viedgatavības vērtēšanai, proti, tiek definēts viedgatavības indikators un noteikta vienota tā aprēķināšanas metodika.
- (2) Piedalīšanās shēmā dalībvalstīm nav obligāta. Dalībvalstīm, kas izvēlas īstenot vienoto shēmu, tas būtu jā dara saskaņā ar šo regulu un Deleģēto regulu 2020/2155.
- (3) Tehniskā kārtība, kā efektīvi īstenot šo neobligāto vienoto Savienības shēmu, ir jāizklāsta īstenošanas aktā.
- (4) Viedgatavības indikatora shēmas ietvaros ēku vai ēkas daļu viedgatavība nolūkā izsniegt viedgatavības indikatora sertifikātu būtu jānovērtē kvalificētiem vai akreditētiem ekspertiem, kas ir vai nu pašnodarbināti, vai ir nodarbināti publiskās struktūrās vai privātos uzņēmumos.
- (5) Ja dalībvalstis to uzskata par lietderīgu, par kompetentiem novērtēt ēku vai ēkas daļu viedgatavību var uzskatīt arī ekspertus, kas akreditēti ēku energoefektivitātes sertificēšanai vai apsildes, gaisa kondicionēšanas un kombinētās apsildes vai gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu inspicēšanai saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, vai ekspertus, kas akreditēti energoauditu veikšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2012/27/ES ⁽³⁾.
- (6) Dalībvalstīm, kas nolemj īstenot viedgatavības indikatora shēmu, vajadzētu būt iespējai to izmēģināt izmēģinājuma posmā saskaņā ar šīs regulas noteikumiem. Izmēģinājuma posmā nav vajadzīgs pieņemt tiesību aktus, ja vien dalībvalsts neuzskata, ka tās nacionālajā kontekstā šādi tiesību akti ir vajadzīgi. Vajadzētu atļaut izmēģinājuma posmā ievākt atsauksmes, lai būtu iespējams pielāgot shēmas īstenošanas kārtību un sagatavoties šīs regulas un Deleģētās regulas (ES) 2020/2155 pārskatīšanai.
- (7) Viedgatavības indikatora shēmas īstenošanai būtu jānodod iespēja ēkas vai ēkas daļas īpašniekiem vai citām ar ēku vai ēkas daļu saistītām ieinteresētām personām, piemēram, apsaimniekotājiem, novērtēt savu ēku vai ēkas daļu viedgatavību. Tomēr viedgatavības indikatora sertifikāts būtu izdodams tikai tad, ja novērtējumu veic kvalificēts vai akreditēts eksperts.
- (8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura minēta Direktīvas 2010/31/ES 26. pantā,

⁽¹⁾ OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.

⁽²⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/2155 (2020. gada 14. oktobris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES un izveido neobligātu vienotu Eiropas Savienības shēmu ēku viedgatavības vērtēšanai (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 9. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

Šajā regulā ir izklāstīta tehniskā kārtība, kā efektīvi īstenot neobligāto vienoto Savienības shēmu ēku viedgatavības vērtēšanai, kas izveidota ar Deleģēto regulu (ES) 2020/2155.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro Deleģētajā regulā (ES) 2020/2155 paredzētās definīcijas.

Piemēro arī šādu definīciju:

“viedgatavības indikatora kārtība” ir tehniskā kārtība, kā efektīvi īstenot neobligāto vienoto Savienības shēmu ēku viedgatavības vērtēšanai, kas izveidota ar Deleģēto regulu (ES) 2020/2155.

3. pants

Viedgatavības indikatora shēmas ekspertu akreditācija un kvalifikācija

1. Ja dalībvalstis nolemj īstenot viedgatavības indikatora shēmu, tās var nolemt, ka izdot viedgatavības indikatora sertifikātus ir kompetenti arī eksperti, kas ir akreditēti vai kvalificēti ēku energoefektivitātes sertifikātu izdošanai vai apsildes, gaisa kondicionēšanas un kombinētās apsildes vai gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu inspicēšanai saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES, vai eksperti, kas akreditēti energoauditu veikšanai saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES. Tādā gadījumā dalībvalstis var nolemt šiem ekspertiem izvirzīt papildu prasības, jo īpaši par apmācību, lai viņi būtu kvalificēti izdot viedgatavības indikatora sertifikātus.
2. Dalībvalstis publisko informāciju par to ekspertu kvalifikāciju, kuri ir atbildīgi par viedgatavības novērtēšanu.
3. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis var publiskot vai nu regulāri atjauninātus kvalificētu vai akreditētu ekspertu sarakstus, vai regulāri atjauninātus tādu akreditētu uzņēmumu sarakstus, kuri piedāvā šādu ekspertu pakalpojumus. Šajā nolūkā dalībvalstis var izmantot tos pašus līdzekļus, ko izmanto informācijas publiskošanai par energoefektivitātes sertificēšanas un inspicēšanas ekspertiem saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 17. pantu.

4. pants

Viedgatavības indikatora sertifikāta izdošana un sertifikāta izmantošanas nosacījumi

1. Ikviens ekonomikas dalībnieks var 3. pantā minētajiem ekspertiem prasīt izdot attiecīgās ēkas vai ēkas daļas viedgatavības indikatora novērtējumu un sertifikātu.
2. Eksperts pārliecinās, cik ticama ir informācija, kas ievākta ēkas daļas viedgatavības novērtēšanas un viedgatavības indikatora sertifikāta izdošanas vajadzībām.
3. Attiecīgā gadījumā eksperts, novērtēdams ēkas vai ēkas daļas viedgatavību, drīkst ņemt vērā citus reģionālus vai nacionālus indikatorus un saistītās novērtēšanas metodes.

4. Viedgatavības indikatora sertifikātu izdod tikai tad, ja tā pamatā ir kvalificēta vai akreditēta eksperta veikts novērtējums.
5. Viedgatavības indikatora sertifikātā iekļauj Deleģētās regulas (ES) 2020/2155 IX pielikumā norādīto informāciju.
6. Viedgatavības indikatora sertifikāts ir derīgs ne ilgāk kā 10 gadus. Tomēr, ja ēkā vai ēkas daļā notiek būtiskas izmaiņas, kas varētu ietekmēt viedgatavības sākotnējo novērtējumu, ieteicams izdot jaunu sertifikātu.

5. pants

Sasaiste ar energoefektivitātes sertifikācijas un inspicēšanas shēmām

1. Dalībvalstis, kas nolēmušas īstenot viedgatavības indikatora shēmu, var viedgatavības indikatora sertifikātu izdošanu sasaistīt ar energoefektivitātes sertifikācijas shēmu vai apsildes, gaisa kondicionēšanas un kombinētās apsildes vai gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu inspicēšanas shēmu, ko paredz Direktīva 2010/31/ES, vai energoauditu shēmu, ko paredz Direktīva 2012/27/ES.
2. Dalībvalstis var nolemt, ka šo shēmu sasaistīšana ir vai nu obligāta, kas nozīmē, ka ikreiz, kad ir jāizdod energoefektivitātes sertifikāts vai jāveic inspekcija vai audits, ir jāizdod arī viedgatavības indikatora sertifikāts, vai brīvprātīga, kas nozīmē, ka viedgatavības sertifikātu izdod tikai pēc ekonomikas dalībnieka pieprasījuma.
3. Ja dalībvalstis izvēlas viedgatavības indikatora shēmu sasaistīt ar energoefektivitātes sertifikācijas vai inspicēšanas vai energoaudita shēmu, tās var izmantot neatkarīgu kontroles sistēmu, kas jau izveidota minētās shēmas vajadzībām.

6. pants

Pašnovērtējums

1. Līdz 2021. gada 1. aprīlim Komisija savā tīmekļa vietnē dara pieejamu sistēmu, kas ēku īpašniekiem, lietotājiem un citām ieinteresētajām personām dod iespēju novērtēt ēkas vai ēkas daļas viedgatavību. Dalībvalstis šo sistēmu var pielāgot vai papildināt, lai tā būtu piemērota valsts apstākļiem.
2. Ja ēkas vai ēkas daļas viedgatavību novērtē ēkas īpašnieki, lietotāji vai citas ieinteresētās personas bez eksperta līdzdalības, viedgatavības indikatora sertifikātu neizdod.

7. pants

Viedgatavības indikatora shēmas pārraudzība un popularizēšana

1. Ja dalībvalstis nolēm j īstenot viedgatavības indikatora shēmu, eksperti, kas darbojas attiecīgās dalībvalsts vai dalībvalstu teritorijā, datus par to izdotajiem viedgatavības indikatora sertifikātiem paziņo attiecīgās dalībvalsts nacionālajām vai attiecīgā gadījumā reģionālajām iestādēm saskaņā ar šīs regulas pielikumu.
2. Dalībvalstis, kas nolēm j īstenot viedgatavības indikatora shēmu, ik gadus paziņo Komisijai to teritorijā izdoto viedgatavības indikatora sertifikātu skaitu un saistīto statistiku, kā izklāstīts šīs regulas pielikumā.
3. Komisija, apspriedusies ar dalībvalstīm, ekspertiem un ieinteresētajām personām un pamatojoties uz ekspertu sniegtajiem datiem, seko līdzi tam, kā viedgatavības indikatora shēma ieviešas tirgū.
4. Dalībvalstis, kas nolēm j īstenot viedgatavības indikatora shēmu, var noteikt papildu pasākumus shēmas ieviešanās atbalstam. Šādus pasākumus var noteikt un par tiem var ziņot Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantā minēto ilgtermiņa atjaunošanas stratēģiju kontekstā.

*8. pants***Viedgatavības indikatora shēmas izmēģināšana**

1. Dalībvalstis var valsts līmenī viedgatavības indikatora shēmu izmēģināt izmēģinājuma posmā, un šāda izmēģināšana neuzliek nekādas saistības.
2. Valsts līmeņa izmēģinājuma posms var sākties no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
3. Dalībvalstis, kas shēmu izmēģina valsts līmeņa izmēģinājuma posmā, sešu mēnešu laikā pēc izmēģinājuma posma noslēgšanās iesniedz Komisijai ziņojumu par saņemtajām atsauksmēm.
4. Kārtību, kādā valsts līmenī noris izmēģinājuma posms, nosaka dalībvalstis. Te var minēt (bet ne tikai) šādus elementus: ilgums, etapi, aptvertie ēku tipi un ģeogrāfiskās zonas, testējamie viedgatavības indikatora sistēmas aspekti, atsauksmju ievākšana, kritēriji, pēc kuriem izvēlas viedgatavību novērtējošos ekspertus, lēmums par to, vai izmēģinājuma periodā tiek izveidota neatkarīga kontroles sistēma, lēmums, vai izmēģinājuma periodā izdod un ekonomikas dalībniekiem dara pieejamus sertifikātus, un – attiecīgā gadījumā – par izmēģinājuma posma organizēšanu atbildīgās trešās personas iecelšana.
5. Valsts līmeņa izmēģinājuma posma beigās dalībvalstis novērtē rezultātus un nolemj, vai īstenot viedgatavības indikatora shēmu.
6. Dalībvalstis, kas iekļāvušas valsts līmeņa izmēģinājuma posmu, pirms tam par to paziņo Komisijai, norādot arī piemērojamo kārtību.
7. Komisija dalībvalstīm, kas valsts līmenī īsteno viedgatavības indikatora izmēģinājuma posmu, palīdz, proti, sagatavo šīs regulas 6. pantā minēto satvaru un atbalsta informācijas un labas prakses apmaiņu.
8. Komisija, apspriežoties ar dalībvalstīm, seko līdzi tam, kā norit viedgatavības indikatora shēmas izmēģinājuma posmi.
9. Dalībvalstis, kas izvēlējušas izmēģinājuma posmu, ziņojumā Komisijai var iekļaut savu nacionālo ekspertu sagatavotu ievāktu datu analīzi vai novērtējumu. Šādas nacionālo ekspertu analīzes vai novērtējumus Komisija ņem vērā viedgatavības indikatora un saistītās metodikas pilnveidošanā.

*9. pants***Pārskatīšana**

Komisija vajadzības gadījumā var šo regulu pārskatīt līdz 2026. gada 1. janvārim, ņemot vērā tās piemērošanas laikā gūto pieredzi un sekmes.

*10. pants***Stāšanās spēkā**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 14. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Viedgatavības indikatora shēmas īstenošanas pārraudzība

1. Par katru izdoto sertifikātu eksperti nacionālajām vai attiecīgā gadījumā reģionālajām iestādēm paziņo datus šādās kategorijās, ja tie ir pieejami:
 - a) ēkas vai ēkas daļas tips;
 - b) ēkas vai ēkas daļas kopējā lietderīgā platība;
 - c) viedgatavības klase;
 - d) kopējā viedgatavības atzīme;
 - e) viedgatavības atzīmes attiecībā uz trim būtiskajām viedgatavības funkcionalitātēm, kas norādītas Direktīvas 2010/31/ES I pielikumā un Deleģētajā regulā (ES) 2020/2155;
 - f) viedgatavības atzīmes attiecībā uz viedgatavības indikatora ietekmes kritērijiem, kas noteikti Deleģētās regulas (ES) 2020/2155 II pielikumā
 2. Dalībvalstis var izvēlēties visefektīvāko pieeju šo datu ievākšanai. Tās var izmantot savu energoefektivitātes sertifikātu datubāzi, ja tāda ir pieejama.
 3. Dalībvalstis ik gadus ziņo Komisijai par saskaņā ar 1. punkta prasībām ievāktajiem datiem. Komisijai iesniegtajā ikgadējā ziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju, ja tā ir pieejama:
 - a) izdoto viedgatavības indikatoru sertifikātu kopskaits, vispārējais viedgatavības klašu sadalījums saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2020/2155 VIII pielikumu, un statistika par to ēku un ēkas daļu energoefektivitāti, kurām izdots viedgatavības indikatora sertifikāts;
 - b) statistika par ēkām, kurām pārskata gadā izdoti viedgatavības indikatora sertifikāti, tostarp par to, kāda ir to sertifikātu procentuālā daļa, kas izdoti šādām ēkām:
 - 1) dzīvojamās un nedzīvojamās ēkas;
 - 2) viengīmenes mājokļi;
 - 3) daudzdzīvokļu ēkas;
 - 4) nedzīvojamās ēkas, kuru kopējā lietderīgā platība ir 1 000 m² vai mazāka;
 - 5) nedzīvojamās ēkas, kuru kopējā lietderīgā platība ir lielāka par 1 000 m²;
 - c) viedgatavības klašu sadalījums saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2020/2155 VIII pielikumu par katru no šādām ēku kategorijām:
 - 1) viengīmenes mājokļi;
 - 2) daudzdzīvokļu ēkas;
 - 3) nedzīvojamās ēkas, kuru kopējā lietderīgā platība ir 1 000 m² vai mazāka;
 - 4) nedzīvojamās ēkas, kuru kopējā lietderīgā platība ir lielāka par 1 000 m².
 4. Ja ir pieejami attiecīgie dati, dalībvalstis var iesniegt arī sīkāku statistiku, nošķirot dažādus ēku tipus, piemēram, izglītības iestāžu ēkas, veselības aprūpes iestāžu ēkas, vēsturiskas ēkas.
-